

4. Шульман М. К. Проблеми практичної реалізації принципу незалежності у діяльності аудитора / М. К. Шульман // Аудитор України. – 2010. – №14. – С. 23-25.
5. Петрик М.Г. Аудит: законодавче регламентування, історичні аспекти та проблеми розвитку в Україні // М.Г. Петрик, В.А. Кузьмін // Бухгалтерський облік і аудит. – №8-9.– С. 11–18.
6. Усач Б. Проблеми розвитку аудиту в Україні // Регіональна економіка – № 4 , С. 217 – 222

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ТА КОНТРОЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ДЕБІТОРСЬКОЮ ЗАБОРГОВАНІСТЮ ІННОВАЦІЙНО-АКТИВНИХ ПІДПРИЄМСТВ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Черкасова С.О., к.е.н., доц.
Афанасьєва А.О.

Одеський національний політехнічний університет

В мінливих умовах зовнішнього середовища на сьогоднішній день відбуваються кардинальні зміни в світовій економіці, які обумовлені формуванням інноваційного шляху розвитку вітчизняних підприємств. При цьому необхідними вимогами переходу їх з одного стану в інший являються здійснення ними інноваційних перетворень, бажанням та можливостями займатися інноваційною діяльністю, що відповідно виражається в процесі створення інноваційно-активних підприємств, а статусу важливої компоненти набуває саме інформаційне забезпечення процесу управління їх діяльністю, зокрема розрахунковими операціями.

Актуальність проблеми вдосконалення обліково-аналітичного та контрольного забезпечення управління дебіторською заборгованістю інноваційно-активних підприємств із застосуванням інформаційних технологій зумовлена сучасним станом національної економіки. Можливість використання обліково-аналітичної інформації системою їх управління для задоволення різноманітних інформаційних потреб і прийняття відповідних управлінських рішень з метою вирішення конкретних проблем і досягнення поставлених цілей забезпечується якісними властивостями самої обліково-аналітичної інформації та вимоги щодо її формування та використання.

Отже, перед системою управління інноваційно-активним підприємством стоять гостро завдання одержання своєчасної та достовірної інформації, її відповідної обробки, а також генерування й передавання нової похідної інформації у вигляді керуючих впливів. Такі впливи здійснюються як на оперативному так і на стратегічному рівнях й ґрунтуються на раніше отриманих даних, при чому від вірогідності та повноти яких багато в чому залежить успішне розв'язання поставлених завдань управління.

Відповідно вирішення проблемних питань із забезпечення ефективного обліково-аналітичного забезпечення процесу управління дебіторською заборгованістю інноваційно-активних підприємств із застосуванням інформаційних технологій та дослідження особливостей формування відповідного управлінського інструментарію набуває особливої актуальності. При цьому саме правильна організація бухгалтерського обліку набуває статусу одного з основних інструментів для ефективного управління і виконує функцію зворотного зв'язку, без якої неможлива дія системи управління на всіх її рівнях.

В самому загальному розумінні під обліково-аналітичним забезпеченням процесу управління слід розуміти сукупність облікових і аналітичних процесів, об'єднаних у обліково-аналітичну систему та спрямованих на задоволення інформаційних потреб користувачів шляхом перетворення первинної інформації в узагальнюючу згідно з визначеними цілями, а також нормативно-правовим, методичним, організаційним, програмним, математичним, технічним та ергономічним забезпеченнями [2]. Це вимагає від системи управління поєднання всієї інформації, що використовується, специфічних засобів і методів її аналітичної обробки, а також діяльності фахівців з її ефективного удосконалення та використання.

Слід зазначити, що в рамках проведеного аналізу ефективності існуючого процесу організації системи обліку, аналізу та контролю дебіторської заборгованості інноваційно-активних підприємств із застосуванням сучасних інформаційних технологій в рамках формування відповідного обліково-

аналітичного забезпечення контуру управління цим процесом були виявлені наступні проблемні аспекти:

- нормативно рекомендована форма бухгалтерського обліку дебіторської заборгованості, зокрема інноваційно-активних підприємств, не враховує специфіки цього активу, що зумовлює наявність різних ознак його класифікації і велику кількість методів оцінювання. При цьому рекомендовані для використання облікові реєстри також не передбачають накопичення інформації про розрахунки з дебіторами різного рівня деталізації й відповідного узагальнення даних, що унеможливує процес отримання інформацію про дебіторську заборгованість в обсязі й вигляді, достатньому та потрібному для системи управління та аналізу розрахунків з дебіторами, зокрема, аналізу заборгованості загалом з метою прогнозування ймовірності настання платіжної кризи, складання рекомендацій щодо її недопущення й тощо;
- існують невирішені проблеми відображення в обліку довгострокової дебіторської заборгованості, оцінки поточної дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи та послуги;
- застосування в вітчизняних умовах традиційної за кордоном методики аналізу дебіторської заборгованості не завжди доцільно через відсутність необхідного обсягу вірогідної і доступної інформації щодо операцій з дебіторами. При цьому загальна криза неплатежів, змушує сумніватися в об'єктивності, своєчасності та корисності отриманих результатів відповідного аналізу. Використання ж існуючих вітчизняних методик не дає змоги однозначно оцінити стан дебіторської заборгованості, а також ступінь її впливу на фінансове становище інноваційно-активних підприємств;
- розгляд сучасних підходів до класифікації дебіторської заборгованості надав змогу виявити що існуючі підходи щодо її класифікації є суперечливими та не задовольняють в повному обсязі потребам користувачів при складанні фінансової звітності;
- потребують розробки й удосконалення моделі співвідношення дебіторської та кредиторської заборгованостей інноваційно-активних підприємств і відповідного обліково-аналітичного інструментарію, що дозволить би швидко й якісно виявляти негативні явища й тенденції, які впливають на кількісні та якісні зміни відповідних заборгованостей;
- потребують вдосконалення існуючі механізми розробки та практичного впровадження політики управління дебіторською заборгованістю інноваційно-активних підприємств, оскільки саме політика управління дебіторською заборгованістю представляє собою частину загальної політики управління оборотними активами та значною мірою визначає ефективність їх роботи на ринку [1].

Таким чином, врахування наведеного переліку концептуальних положень та проблемних аспектів, виявлених в існуючому процесі організації системи обліку, аналізу та контролю дебіторської заборгованості інноваційно-активних підприємств із застосуванням інформаційних технологій в рамках формування відповідного обліково-аналітичного забезпечення контуру управління цим процесом дозволить сформувати концептуальну модель формування системи обліку, аналізу та контролю дебіторської заборгованості інноваційно-активних підприємств із застосуванням інформаційних технологій, що буде базуватися на виробці системи заходів на засадах впровадження відповідних підсистем обліково-аналітичного забезпечення управління та внутрішнього контролю дебіторської заборгованості інноваційно-активних підприємств на засадах їх комплексної автоматизації в рамках створення інформаційної системи оптимізації бізнес-процесів управління клієнтською базою інноваційно-активних підприємств “BS Integrator” як одного із різновидів CRM-програм (систем управління зв'язками з контрагентами), що наведена на рис. 1.1.

Практичне впровадження запропонованої концептуальної моделі формування системи обліку, аналізу та контролю дебіторської заборгованості інноваційно-активних підприємств із застосуванням сучасних інформаційних технологій забезпечить їх систему управління комплексом методичних та організаційних інструментів, що значно покращать процес управління та підвищать ефективність їх діяльності.

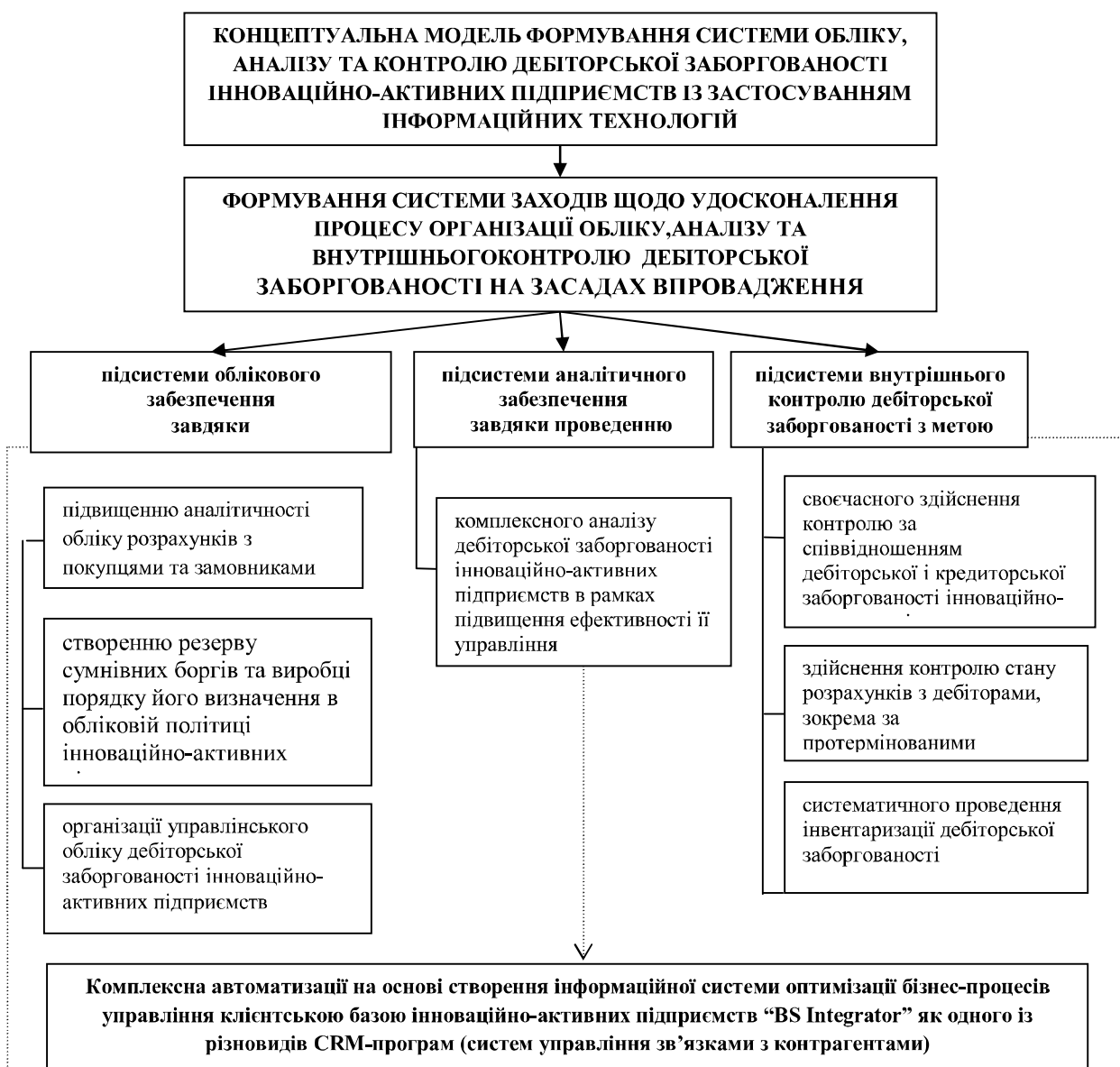

Рис. 1. Концептуальна модель формування системи обліку, аналізу та контролю дебіторської заборгованості інноваційно-активних підприємств із застосуванням інформаційних технологій

Література

1. Москалюк Г.О. Облік та контроль дебіторської заборгованості: снуючі проблеми та шляхи їх вирішення / Г. О. Москалюк // Вісник Національного університету «Львівська політехніка» №721(2012) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://archive.nbu.gov.ua/portal/natural/Vnulp/Management/2012_721/32.pdf
2. Юзва Р.П. Обліково-аналітичне забезпечення управління діяльністю підприємств спиртової промисловості: автореф. дис. канд. екон. наук: 08.00.09 / Р.П. Юзва ; Терноп. нац. екон. ун-т. – Т., 2011. – 20 с.